

DARBINIEKU AIZSARDZĪBA DARBA DEVĒJA MAKSĀTNESPĒJAS GADĪJUMĀ

Maksātnespējas kontroles dienests

Kā rīkoties, ja darba devējs darbiniekam neizmaksā algu?

Darbiniekam **maksātnespējas reģistrā*** ir jāpārbauda, vai viņa darba devējam ir pasludināts maksātnespējas process

Ja darba devējam **nav** pasludināts maksātnespējas process, jāvēršas ar iesniegumu
Valsts darba inspekcijā**

* <https://www.ur.gov.lv/lv/sanem-informaciju/bezmaksas-pakalpojumi/maksatnespejas-registrs/>

** <https://www.vdi.gov.lv/lv>

Kā rīkoties, ja darba devējs darbiniekam neizmaksā algu?

Ja darba algu neizdodas atgūt arī pēc vēršanās **Valsts darba inspekcijā** un darba devējam joprojām **nav** pasludināts maksātnespējas process, darbiniekam jāvēršas ar pieteikumu par darba samaksas piedziņu **Tiesā**

Vēršoties tiesā, darbiniekam **nav jāmaksā** tiesas izdevumi*

Pieteikums jāsniedz tiesā **pēc** darba devēja **juridiskās adreses**** vai fiziskās personas **deklarētās dzīvesvietas*****

Ja darba devējs nolēmumu nepilda, jāvēršas pie **zvērināta tiesu izpildītāja**

Ja nesamaksāto algu atgūt neizdodas, darbiniekam jāsniedz **tiesā** darba devēja **maksātnespējas pieteikums**

* Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 1. punkts

** Uzņēmuma juridisko adresi var atrast - <https://www.lursoft.lv/>; tiesas kontaktus var atrast šeit: <https://tiesas.lv/tiesas/meklet>

*** Civilprocesa likuma 26. pants

Darba devēja maksātnespējas pieteikums

Sniedzot tiesā darba devēja maksātnespējas procesa pieteikumu, darbiniekam jāmaksā:

- valsts nodeva - **300 eiro** un
- depozīts divu minimālo mēnešalgu apmērā – **1480 eiro***

Darba devēja maksātnespējas pieteikumu var iesniegt arī **vairāki darbinieki kopā**, sadalot izmaksas savā starpā**

- Darbinieks var lūgt tiesu **atbrīvot** viņu no valsts nodevas un depozīta samaksas***, ja:
- **Pirms** darba devēja maksātnespējas **pieteikuma** ir tiesājies ar savu darba devēju par darba samaksas piedziņu
 - Tiesas nolēmums **ir stājies spēkā**
 - **Zvērināts tiesu izpildītājs atzinis nolēmuma izpildi par neiespējamu**

* Maksātnespējas likuma 62. panta pirmais daļa un 129. panta otrā daļa

** Civilprocesa likuma 363.² panta pirmā prim daļa

*** Maksātnespējas likuma 62. panta 7. ¹ daļa

Ja darba devējam IR pasludināts maksātnespējas process

Kas jādara darbiniekam, ja darba devējs nav izmaksājis darba algu?

Ja darba devējs **nav izmaksājis** darba algu un ir pasludināts maksātnespējas process, darbinieks kļūst par kreditoru. Lai atgūtu nesamaksāto algu, viņam ir **jāpiesaka kreditora (darbinieka) prasījums** šajā maksātnespējas procesā

Kam jāiesniedz kreditora (darbinieka) prasījums?

Maksātnespējas procesa **administratoram**
Ziņas par administratoru ir pieejamas **maksātnespējas reģistrā**

Kādā termiņā jāiesniedz kreditora (darbinieka) prasījums?

Viena mēneša laikā pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas. Nokavējot – vēl **līdz 6 mēnešiem**, bet ne vēlāk kā līdz **kreditoru prasījumu apmierināšanas plāna** sastādīšanai

Norādāmā informācija darbinieku (kreditoru) prasījumā

- Vārds, uzvārds, personas kods, kontaktinformācija, bankas konta numurs;
- Maksātnespējīgā darba devēja nosaukums un reģistrācijas numurs (vai fiziskās personas vārds, uzvārds un personas kods);
- Prasījuma pamatojums, veids, apmērs, rašanās laiks;
- Vai kreditors (darbinieks) atzīstams par ieinteresēto personu;
- Vai prasījuma tiesības ir atkarīgas no nosacījuma iestāšanās, un prasījuma apmērs un datums, līdz kuram tas jāizpilda;
- Prasījuma periodi un summas (darba samaksa, atvaļinājums, atlaišanas pabalsts, kaitējuma atlīdzība);
- Darbinieka apliecinājums par sniegtās informācijas patiesumu un, ja prasījumu iesniedz cita persona, pārstāvības dokumenti.

*Maksātnespējas likuma 73. panta ceturtā un 4. ¹ daļa
Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumu Nr.995 „Maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumu apmierināšanas un administratora atlīdzības izmaksas kārtība” 2. ¹ punkts*

Kā iesniegt kreditora (darbinieka) prasījumu un tam pievienotos dokumentus?

Kādi **pamatojošie dokumenti** jāpievieno kreditoru (darbinieka) prasījumam?

Darba līgums (dokuments, kas apliecina darba tiesiskās attiecības starp darba devēju un darbinieku)

Prasījumu pamatojošie **grāmatvedības un personāllietvedības dokumenti** (algas lapiņas, personīgie konti, rīkojumi par atvaļinājumu/dīkstāvi, darbnespējas lapa A) (ja tādi ir)

Tiesas nolēmums par darba samaksas piedziņu (ja tāds ir)

Uzteikums (dokuments, kas apliecina darbinieku darba tiesisko attiecību izbeigšanas tiesisko pamatu, ja darbiniekam nav izmaksāts atlaišanas pabalsts) un citi ar prasījumu saistīti dokumenti

Kā **iesniegt** kreditora (darbinieka) prasījumu un tam pievienotos dokumentus?

Izmantojot **EMUS e-pakalpojumu***

Vai nosūtot tos uz maksātnespējas reģistrā norādīto administratora **e-pasta** adresi

Vai nosūtot tos ierakstītā pasta sūtījumā uz maksātnespējas reģistrā norādīto administratora **adresi**.

Vai iesniedzot to administratoram **personīgi** ar atzīmi par saņemšanu

Kreditoru (darbinieka) prasījumam jābūt pašrocīgi vai elektroniski parakstītam un pievienoto dokumentu kopijām jābūt apliecinātām vai elektroniski parakstītām

* <https://www.mkd.gov.lv/lv/informacija-par-emus>

Administrators lēmums

Administrators lēmuma
veidi *

pilnībā atzīst prasījumu - iekļauj kreditoru (darbinieku) prasījumu reģistrā un nosūtīta to darbiniekam

daļēji atzīst prasījumu - iekļauj kreditoru (darbinieka) prasījumu reģistrā un lēmumu par darbinieka prasījumu daļēju atzīšanu 3 dienu laikā pēc tā pieņemšanas nosūta darbiniekam

neatzīst prasījumu - lēmumu par darbinieka prasījumu neatzīšanu 3 dienu laikā pēc tā pieņemšanas nosūta darbiniekam

Vai administrators
lēmumu var
pārsūdzēt**?

Jā, kreditors (darbinieks) ir tiesīgs pārsūdzēt tiesā administrators lēmumu par sava prasījuma neatzīšanu vai daļēju atzīšanu **viena mēneša laikā** no lēmuma saņemšanas dienas.

* Maksātnespējas likuma 75. panta pirmā daļa

** Maksātnespējas likuma 80. panta pirmā daļa, Civilprocesa likuma 43.¹ panta otrā daļa (drošības nauda)

Darbinieku prasījumu apmierināšana no darbinieku prasījumu garantiju fonda

Iesnieguma par darbinieku prasījumu apmierināšanu iesniegšana

Ja maksātnespējīgajam darba devējam **nav naudas līdzekļu**, lai segtu darbinieka kreditora prasījumu, **administratoram ir pienākums vērsties Maksātnespējas kontroles dienestā** ar iesniegumu par darbinieku prasījumu apmierināšanu no darbinieku prasījumu garantiju fonda līdzekļiem.

Ierobežojums **periodā**

Darba samaksu, dīkstāvi, darbnespējas lapu A un aprēķināto, bet neizmaksāto ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu sedz par **trīs mēnešiem** (kopā nepārsniedzot **92 kalendāra dienas**).
Atvaļinājuma kompensāciju sedz par **12 mēnešiem** (nepārsniedzot **28 kalendāra dienas**).

Atlaišanas pabalstu sedz par **30 kalendāra dienām**.

Ierobežojums **apmērā**

Ministru kabinets ir apstiprinājis kalendāra dienas vidējās izpeļņas aprēķinu: **2025.gadā kalendāra dienas vidējā izpeļņa ir 36,493 eiro** ($1,5 \times 740 \times 12/365$).

Likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" 5. pants
Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.995 „Maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumu apmierināšanas un administratora atlīdzības izmaksas kārtība” 8. punkts, 9. punkts, 10. punkts un 11. punkts

Darbinieku prasījumu veidi un apmērs, ko var segt no darbinieku prasījumu garantiju fonda

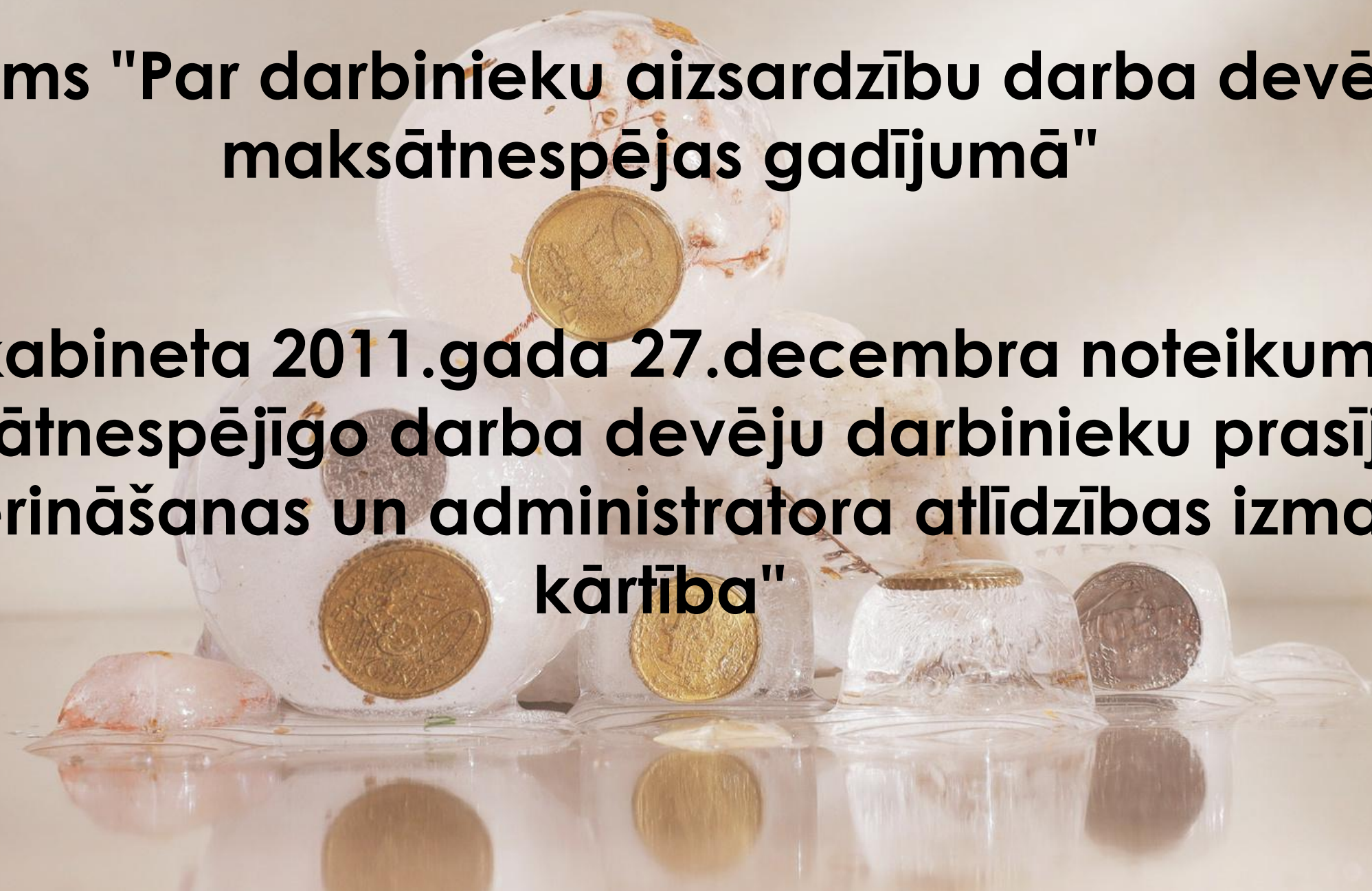
PRASĪJUMA VEIDS	PERIODA IEROBEŽOJUMS	KALENDĀRO DIENU IEROBEŽOJUMS	MAKSIMĀLĀ BRUTO SUMMA, EIRO
Darba alga un cita veida apmaksāta prombūtne	3 mēneši	Līdz 92 kalendārajām dienām	3 357,36
Atvaļinājuma kompensācija	12 mēnešu periodā pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas	Līdz 28 kalendārajām dienām	1 021,80
Atlaišanas pabalsts	Atlaists ne agrāk kā 12 mēnešu periodā pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas	Līdz 30 kalendārajām dienām	1 094,79
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumi, kas saistīti ar minētajiem darbinieku prasījumiem, ja darba devējs tos nav veicis			
Kaitējuma atlīdzība	Par visu nesamaksāto laikposmu un par četriem gadiem uz priekšu	Par visu nesamaksāto laikposmu un par četriem gadiem uz priekšu	Nav ierobežojumu

Normatīvie akti, kas regulē darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā

Maksātnespējas likums

Likums "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā"

**Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumi Nr.995
"Maksātnespējīgo darba devēju darbinieku prasījumu
apmierināšanas un administratora atlīdzības izmaksas
kārtība"**

Darbinieku prasījumu garantiju fonda finansējums un izlietojums

Fonda ieņēmumi*	 Darbinieku prasījumu garantiju fonds	Fonda izdevumi**
-uzņēmējdarbības riska valsts nodevas		-darbinieku prasījumu segšana
-administratora atgūtās summas		-administratora atlīdzības segšana
		-depozīta izmaksa, ja darbinieks ir no tā atbrīvots

* Likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" 6. pants

** Likuma "Par darbinieku aizsardzību darba devēja maksātnespējas gadījumā" 7. pants

PALDIES!

